



SVEA HOVRÄTT  
Avdelning 07  
071426

**DOM**  
2023-10-18  
Stockholm

Mål nr  
T 9387-23

## ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Västmanlands tingsrätts dom 2023-06-13 i mål T 6413-22, se bilaga A

## PARTER

### Klagande

Alice Jones, 19910217-7046  
Karlafeldtsplatsen 6, Lgh 1104  
722 22 Västerås

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Jur.kand. Madeleine Johansson  
Lawgroup  
Box 5258  
402 25 Göteborg

## SAKEN

Vårdnad

---

## HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att vårdnaden om Blessing, 20081004-5575, ska tillfalla Alice Jones.
2. Det som hovrätten beslutat ska gälla även för tiden till dess domen får laga kraft.
3. Hovrättens interimistiska beslut 2023-09-29 ska inte längre gälla.
4. Hovrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Madeleine Johansson till 23 985 kr, varav 19 188 kr för arbete och 4 797 kr för mervärdesskatt.

---

Dok.Id 1987027

**Postadress**  
Box 2290  
103 17 Stockholm

**Besöksadress**  
Birger Jarls Torg 16

**Telefon**  
08-561 670 00  
08-561 670 50

**E-post:** svea.avd7@dom.se  
www.svea.se

**Telefax**

**Expeditionstid**  
måndag – fredag  
08:00–16:30

### YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Alice Jones har yrkat att hovrätten, även interimistiskt, ska besluta att vårdnaden om sonen Blessing, född 2008, ska tillkomma henne.

Genom Västmanlands tingsrätts beslut den 14 juli 2023 där Blessings tidigare särskilt förordnade vårdnadshavare entledigades, är de inte längre motparter i hovrättens mål.

Hovrätten beslutade den 29 september 2023 att Alice Jones tills vidare ska vara vårdnadshavare för Blessing.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

### HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av i huvudsak samma utredning som tingsrätten. I hovrätten har företrädare för socialtjänsten i Västerås bekräftat att förhållandena kring Blessing är desamma nu som när familjerätten i Västerås genomförde vårdnadsutredningen i mars 2023, att de inte har kännedom om några uppgifter som innebär att Alice Jones inte skulle kunna vara vårdnadshavare för Blessing och att socialtjänstens uppfattning fortfarande är att Alice Jones ska ha vårdnaden om sonen.

Till stöd för yrkandet har Alice Jones i huvudsak åberopat att Blessing sedan Västmanlands tingsrätt beslutat att entlediga de särskilt förordnade vårdnadshavarna står utan vårdnadshavare, att Blessing bott hos henne sedan hösten 2022 och att sonens uttalade vilja är att hon ska ha vårdnaden om honom. Alice Jones har i huvudsak åberopat samma omständigheter och utvecklat sin talan på samma sätt som i tingsrätten.

### *Hovrättens gör följande bedömning*

Att Blessing stått utan vårdnadshavare har påverkat både hans vardag och hans ekonomi. Han flyttade till sin mamma på eget initiativ och har nu bott där i ett års tid. Även om det av vårdnadsutredningen framgår att det har förekommit några allvarliga incidenter, i bland annat skolan, i december 2022 och i januari 2023 framgår också att

det går bra för Blessing i skolan och att han har hög närvaro. Det finns idag inga uppgifter om större oro för Blessing. Det framgår också av utredningen att Alice Jones har många goda förmågor även om hon också har stora utmaningar och svårigheter i sitt föräldraskap. Vårdnadsutredarna har resonerat kring fördelar och nackdelar med att Alice Jones blir vårdnadshavare för Blessing och landat i att det bästa för honom i den uppkomna situationen är att hon blir det. Till detta kommer att Blessing själv, som idag är 15 år gammal, inte accepterar någon annan vårdnadshavare för honom än sin mamma. Han har också tydligt visat detta genom att helt enkelt på eget bevåg flytta till henne och byta skola. Blessings starka vilja bör få inflytande på hovrättens beslut, vilket överensstämmer med barnkonventionens och föräldrabalkens bestämmelser om barns rätt att uttrycka sin åsikt och att åsikten ska få betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (artikel 12 i FN:s Barnkonvention och 6 kap. 2 b § föräldrabalken). När hovrätten tar hänsyn till det som kommit fram i målet blir slutsatsen att Blessings vilja blir avgörande och att Alice Jones ska bli vårdnadshavare för honom även slutligt. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta. Det hovrätten nu beslutat ska gälla även för tiden till dess domen får laga kraft.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga B

Överklagande senast 2023-11-15

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Camilla Olsson samt hovrättsråden Kerstin Elserth och Christina Brobacke, referent.



VÄSTMANLANDS  
TINGSRÄTT  
Enhet D  
Rotel 13

Mål nr T 6413-22

## Rättelse/komplettering

Dom, 2023-06-13

### **Rättelse, 2023-06-14**

Beslut av: rådmannen Anders Naucér

På grund av förbiseende har domen åsatts fel datum och Blessing Jones angivits med felaktigt pesronnummer.

Rätta datum för domen ska vara 2023-06-15 och personnummret för Blessing Jones ska vara 081004-5575.



VÄSTMANLANDS  
TINGSRÄTT  
Enhet D

**DOM**  
2022-06-13  
Meddelad i  
Västerås

Mål nr  
T 6413-22

Dok.Id 1013754  
Dok.Id 1013754

## PARTER

### Kärande

Alice Jones, 19910217-7046  
Emausgatan 41 A Lgh 1001  
722 21 Västerås

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Jur.kand. Madeleine Johansson  
Lawgroup  
Box 5258  
402 25 Göteborg

### Svarande

1. ANETTE Margaretha Engvall, 19651009-6982  
Järnvägen 1  
726 91 Skultuna

2. JAN Lennart Peter Engvall, 19630621-6992  
Järnvägen 1  
726 91 Skultuna

---

## DOMSLUT

1. Tingsrätten lämnar Alice Jones yrkande om att vårdnaden om Blessing Jones, 100126-6475, ska flyttas över till henne utan bifall.

2. Tingsrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen för Madeleine Johansson till 40 743 kr. Av ersättningen avser 28 044 arbete, 4 050 kr tidsspillan, 500 kr utlägg och 8 149 kr mervärdesskatt.

---

Dok.Id 1013754

**Postadress**  
Box 40  
721 04 Västerås

**Besöksadress**  
Sigurdsgatan 22

**Telefon**  
021-310 400

**E-post:** vastmanlands.tingsratt@dom.se  
www.vastmanlandstingsratt.domstol.se;  
behandling av personuppgifter, se hemsida

**Telefax**

**Expeditionstid**  
måndag – fredag  
08:30–16:00

## **BAKGRUND**

Alice Jones är mor till sammanlagt fem barn. De två äldsta Blessing Jones och Charles Jones är födda 2008 resp. 2010. Därutöver finns tre yngre barn Brownson Jones, född 2013, Clarisse Jones, född 2017, och Bizagwira Jones, född 2018. Alice Jones har efter en dom i Västmanlands tingsrätt den 2 juli 2021 ensam vårdnad om Brownson, Clarisse och Bizagwira.

Den 14 november 2014 beslutade ordföranden i Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun med stöd av 6 § LVU att omedelbart omhänderta både Blessing och Charles. Förvaltningsrätten fastställde besluten den 21 november 2014.

Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun ansökte därefter vid Förvaltningsrätten i Uppsala om att Blessing och Charles skulle beredas vård enligt 1 och 2 §§ LVU. Som grund för ansökningarna angav nämnden att det på grund av fysisk misshandel förelåg en påtaglig risk för Blessings och Charles hälsa och utveckling. Till stöd för ansökningarna anförde nämnden bl.a. att barnen har på ett trovärdigt sätt berättat att de utsatts för fysiskt våld och sedan jourplaceringen har båda barnen varit mycket tydliga med att de inte vill träffa föräldrarna.

I dom den 16 januari 2015 biföll Förvaltningsrätten Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommuns ansökningar och förordnade att Blessing Jones och Charles Jones skulle beredas vård med stöd av 1 och 2 §§ LVU. Domen skulle gälla omedelbart i denna del. I sina domskäl angav Förvaltningsrätten bl.a. följande. Förvaltningsrätten finner att utredningarna visar att Blessing och Charles har utsatts för misshandel i hemmet. Ingenting i utredningarna visar att misshandeln skulle ha upphört. Vidare framstår inte misshandeln som någon enstaka överilad handling utan som ett led i uppfostran av barnen och det får därför även anses föreligga en påtaglig risk för att barnens hälsa eller utveckling skadas. Då Jones Kache och Alice Jones inte samtycker till vårdplanen

kan behövlig vård inte ges på frivillig väg. Då samtycke till behövlig vård saknas kan vården inte ges på frivillig väg. Detta innebär att förutsättningarna för vård enligt 1 och 2 §§ LVU är uppfyllda. Nämndens ansökningar ska därför bifallas.

Efter ansökan från Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun utsåg Västmanlands tingsrätt i dom den 18 december 2020 Jan och Anette Engvall att såsom särskilt förordnade vårdnadshavare utöva vårdnaden om Blessing. Samma dag beslutade tingsrätten på motsvarande sätt avseende Charles. I sin bedömning angav tingsrätten följande.

Det framgår av utredningen i målet att båda barnen, 10 och 12 år gamla, har funnit sig till rätta i familjehemmet där de bott i sex år och att de känner sig trygga där och vill stanna kvar. Barnens skolgång fungerar bra och barnen har dessutom ett stort stöd av varandra i familjehemmet. Det har också framkommit att barnen känt stark oro vid de umgängen som tidigare ägt rum med föräldrarna även om det får sägas ha gått bättre under senare tid då umgängen har varit bevakade. Utredningen visar också, även om det får sägas var något knapphändig i den delen, att båda barnen berättat att de har utsatts för våld i hemmet.

Socialtjänsten ska enligt förarbetena till aktuell lagstiftning verka för en återförening av barnet efter att förhållandena normaliserats efter ett tvångsomhändertagande. Det ställer stora krav på socialtjänsten. Tingsrätten kan inte se att socialtjänsten har prövat frågan om återförening med Alice Jones sedan hon och Jones Brownson Kache skilt sig. En återförening av barnet till föräldrarna är emellertid inte alltid bäst för barnet. Det kan finnas fall när en återförening förstärker oron hos ett barn. I nu aktuellt fall har föräldrarna inte på något vis tillstått vad barnen berättat och som utgör grunden för tvångsomhändertagandet. Vid angivna förhållanden framstår återtagning av barnet som en riskfaktor som inte är ett lämpligt alternativ för barnet även om en återförening skulle ske enbart till Alice Jones.

Det är som tingsrätten anført ovan barnets intresse och behov av kontinuitet av att rådande förhållande får bestå som är avgörande i frågor av nu aktuellt slag.

En förutsättning för överflyttning av vårdnaden är således att barnet rotat sig i familjehemmet och känner sådan trygghet där att de uppfattar hemmet som sitt eget. Utredningen visar entydigt att så är fallet. Sammantaget ger utredningen därför stöd för att det är uppenbart bäst för barnen att de får stanna kvar i sin nuvarande miljö där de rotat sig och nu har en god skolgång. Tingsrätten förutsätter också att socialtjänsten även i framtiden bistår med erforderligt stöd och hjälp för att kunna upprätthålla barnens umgänge med föräldrarna. Med hänsyn härtill och då familjehemsföräldrarna samtyckt till att utses till särskilda vårdnadshavare bör vårdnaden om Blessing överflyttas till Jan Engvall och Anette Engvall såsom särskilt förordnade vårdnadshavare.

Inledningsvis i detta mål har Alice Jones yrkat att vårdnaden om både Blessing och Charles ska överflyttas till henne. Under målets handläggning har hon återkallat talan avseende Charles och tingsrätten har skrivit av målet i den delen.

Det antecknas vidare att det parallellt med detta mål vid tingsrätten handläggs ett ärende där Jan och Anette Engvall har yrkat att de ska entledigas från uppdraget som särskilt förordnade vårdnadshavare för Blessing. Ärendet har vid denna doms givande inte avslutats.

#### **YRKANDEN**

Alice Jones har yrkat att vårdnaden om Blessing Jones, 081004-5575, ska överflyttas till henne.

Jan Engvall och Anette Engvall har medgett yrkandet.

#### **UTVECKLING AV TALAN**



Alice Jones har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Hon och Jones Brownson Kache är föräldrar till fem gemensamma barn. Samtliga barn har varit omhändertagna med stöd av lagen om vård av unga. De tre yngsta barnen Brownson Clara och Bizagwira placerades för ca. två och två och ett halvt år sedan med stöd av lagen(1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Placeringen varande under ca. sex månader varefter den upphörde och alla tre barnen kunde flytta hem till henne. Alla tre barnen har bott hos henne sedan dess vilket har fungerat väl.

Hon och Jones Brownson Kache två äldsta barn Charles och Belssing som nyss fyllt 14 år har och sedan den 14 november 2014 varit omhändertagna med stöd av LVU och familjehemsplacerade hos Jan Engvall och Anette Engvall i Skultuna. Jan och Anette Engvall utsågs i dom den 18 december 2020 till särskilt förordnade vårdnadshavare för bröderna. Domen vann laga kraft i januari 2021. LVU vården om barnen upphörde därefter.

Västmanlands tingsrätt har i dom den 2 juli 2021 där Alice Jones hade stämt barnens far Jones Brownson Kache förordnat att hon ska ha ensam vårdnad om barnen då det parterna enats om varit förenligt med barnens bästa. Domstolen har i det målet inhämtat utredning från familjerätten. Domen undanröjdes sedermera av Svea hovrätt gällande Charles och Blessing då Jones B Kache inte var rätt part i det målet. Ändock kvarstår att tingsrätten ansett att det var förenligt med samtliga barns bästa att vårdnaden tillkom henne ensam varför de skäl som tidigare ansågs motivera en vårdnadsöverflyttning till familjehemmet därigenom får anses undanröjda. Hovrätten har inte gjort någon sakprövning.

Anette Engvall och Jan Engvall har i ansökan till Västmanlands tingsrätt begärt att bli entledigade såsom särskilt förordnade vårdnadshavare för Blessing tingsrättens ärende

Ä 6118-22. Familjehemmet skulle också avsäga sig vårdnaden om Charles vilket inte gjordes oaktat det förhållande att även Charles vill återförenas med sina syskon och bo med sin Alice Jones.

Ärendet gällande vårdnads överflyttning är inte korrekt hanterat av familjehemsförädlarna men visar ändå på hur deras inställning är till vad som är bäst för barnen. Det var först i samband med vårdnadsöverflyttningen från henne till familjehemmet som hon kunde återuppta umgänget med sina äldsta söner dessförinnan hade det varit ett mycket långt uppehåll i umgänget, ca. 4 år. De yngre syskonen har då också haft möjlighet att lära känna sina äldre bröder. Familjehemmet har också genom att begära att vårdnaden flyttas till Alice Jones från dem medvetet visat att de anser att det bästa för Blessing är att han bor med henne och att hon blir hans vårdnadshavare.

Blessing har i drygt ett år bott tillsammans med Alice Jones och sina småsyskon i hennes hem i Västerås. Blessing har bytt skola från skolan i Skultuna till skola i Västerås under skolans höstlov 2022. Blessing trivs hemma hos henne och har anpassat sig där. Familjehemsföräldrarna har medverkat till att Blessing har kunnat bo hos henne genom att bidra till hans försörjning med ca. 2 000 kr per månad. Mot bakgrund av vad som ovan nämns är det bästa för Blessing att tingsrätten utser Alice Jones till hans vårdnadshavare.

Jan och Anette Engvall har i huvudsak hänvisat till de uppgifter som finns intagna i utredningen enligt 6 kap. 19 § tredje stycket föräldrabalken.

## **UTREDNING**

I målet finns bl.a. följande skriftliga utredning. Förvaltningsrätten i Uppsalas dom den 16 januari 2015 i mål 6058-18 och 6059-18, samtycke från Blessing Jones och Alice Jones att Alice Jones blir vårdnadshavare för Blessing, utredningar enligt 6 kap. 19 §

tredje stycket föräldrabalken i detta mål och i Å 6118-22. Tingsrätten har även tagit del av Västmanlands tingsrätts dom av den 18 december 2020 i mål T 6806-19 som avsåg förordnande av särskild förordnad vårdnadshavare för Blessing och Charles.

### **DOMSKÄL**

Innan tingsrätten går in på bedömningarna i målet finns anledning att kort gå igenom den rättsliga regleringen kring en tingsrätts prövning av frågor om vårdnad m.m.

Vid de alla de bedömningar som en tingsrätt ska göra avseende frågor om en förälder ska få tillbaka vårdnaden eller inte är desamma i alla mål som rör vårdnad om barn m.m. Det innebär att den s.k. portalparagrafen i 6 kap. 2a § föräldrabalken är tillämplig. Av bestämmelsen framgår att vid avgörande av alla frågor som rör vårdnad, boende eller umgänge ska barnets bästa ska vara avgörande. Att barnets bästa ska styra innehållet i avgörandet innebär samtidigt att en domstol inte är bunden av parternas inställning i målet utan ska göra en egen självständig bedömning utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

Vid bedömningen av vad som är barnets bästa ska tingsrätten, enligt 6 kap. 1 § föräldrabalken, beakta att ett barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran. Barnet ska vidare behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling. Av 6 kap. 2 § andra stycket samma lag följer att den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov enligt 1 § blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter samt ska bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning. I syfte att hindra att barnet orsakar skada för någon annan ska vårdnadshavaren vidare svara för att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas.

Det finns också anledning att, i detta sammanhang, erinra om regleringen i 6 kap. 7 § första stycket och 8 § första stycket föräldrabalken. Av dessa bestämmelser följer att om en förälder vid utövandet av vårdnaden om ett barn gör sig skyldig till missbruk eller försummelse eller i övrigt brister i omsorgen om barnet på ett sätt som medför bestående fara för barnets hälsa eller utveckling, ska rätten besluta om ändring i vårdnaden. Om ett barn stadigvarande vårdats och fostrats i ett annat enskilt hem än föräldrahemmet och är det uppenbart att det är bäst för barnet att det rådande förhållandet får bestå och att vårdnaden flyttas över till den eller dem som har tagit emot barnet eller någon av dem, ska rätten utse denne eller dessa att såsom särskilt förordnade vårdnadshavare utöva vårdnaden om barnet.

Den fråga som tingsrätten har att ta ställning till i detta mål är om vårdnaden om Blessing ska flyttas över från hans särskilt förordnade vårdnadshavare, Jan och Anette Engvall, till Alice Jones enligt 6 kap. 10 § första stycket föräldrabalken.

Utöver de omständigheter som redovisats ovan i bakgrunden framgår av den utredning enligt 6 kap. 19 § tredje stycket föräldrabalken som inhämtats från Familjerätten i Västerås sammanfattningsvis bl.a. följande.

Den 12 december 2019 omhändertogs Brownson, Clarisse och Bizagwira enligt LVU efter en anmälan om oro från Brownsons skola. En utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen inleddes den 17 maj 2021 efter en ansökan från Alice Jones, som ville att barnen skulle placeras med henne på Cederängens utredningshem. Bizagwira och Clarisse var under perioden den 3 maj till den 28 juni 2021 placerade på Cederängens utredningshem tillsammans med Alice Jones. Brownson var delvis med under placeringen; under en helg för umgänge och en vecka för umgänge - det vill säga vid två tillfällen. I juni 2021 placerades Clarisse och Bizagwira med stöd av LVU i hemmet hos modern Alice Jones. Brownson var fortsatt familjehemsplacerad. I juli

2021 fick Alice Jones ensam vårdnad om Brownson och småsyskonen. Under sommaren och hösten 2021 fungerade umgångena mellan Brownson och Alice Jones bra. Den 24 november 2021 upphörde vården enligt LVU gällande Clarisse och Bizagwira och den 23 december 2021 placerades Brownson med stöd av LVU hemma hos Alice Jones. Alice Jones hade fortsatt familjebehandling när Brownson kom hem.

I april 2022 kontaktade familjebehandlare handläggare utifrån att det uppstått en situation hos familjen i samband med ett hembesök. Brownson hade för lärare i skolan uppgett att han saknade sitt gamla familjehem. Den 18 maj 2022 skedde avslutningsmöte med familjebehandlingen och den 3 juni 2022 upphörde LVU-vården gällande Brownson och ärendet avslutades på socialtjänsten. Den 20 december 2022 inkom en orosanmälan från Brownsons skola vilken innebar att en utredning enligt 11 kapitlet 1 § Socialtjänstlagen och Brownson, Clarisse och Bizagwira omhändertogs omedelbart enligt 6 § LVU. Den 28 december fastställdes det omedelbara omhändertagandet av Förvaltningsrätten i Uppsala.

Av samma utredning enligt 6 kap. 19 § tredje stycket föräldrabalken framgår särskilt avseende Blessing bl.a. följande. Den 20 december 2022 upprättades en anmälan om oro internt då syskonen Brownson, Ciara och Bizagwira omhändertagits omedelbart utifrån uppgifter om våld i hemmet från föräldrarna. Det framgår att Blessing är vårdnadsöverflyttad men att han har vistats på heltid hos mamma då det funnits en planering att mamma skulle återfå vårdnaden. Utredning enligt 11 kapitlet 1 § socialtjänstlagen inleddes. Den 28 december 2022 inkom en anmälan om oro från en föregående hyresgäst till modern om att Blessing hotat att döda honom med kniv. Den 29 december 2022 inkom en anmälan om oro från samma anmälare som dagen innan, och med likartat innehåll. Den 13 januari 2023 inkom en anmälan om oro från polisen efter att Blessing varit i konflikt i skolan, då han och två killar till ska ha sparkat och slagit en fjärde kille. Den 18 januari 2023 inkom en anmälan om oro från personal på Skiljebo-skolan, som bland annat handlade om konflikten på skolan där Blessing,

tillsammans med två pojkar från årskurs 7 misshandlat en annan pojke utanför skolans område. Två av pojkarna bar mask och den utsatte pojken fick ta emot slag och sparkar mot huvud och kropp. En konsekvens av misshandeln var att Blessing blev avstängd från skolan i tre dagar. Dagen innan var Blessing inblandad i en annan incident, där han var på flickor i årskurs 8 om att de borde bära slöja. I anmälan står också att Blessing har ett mycket grovt verbalt språk som inte är okej, och att han har en närvaro på skolan på cirka 60 procent.

Av samma upplysningar framgår att Blessing uppgett i huvudsak följande. Han har bott hos Jan och Anette Engvall i åtta år tillsammans med Charles. Hans tre yngre syskon har också varit placerade i familjehem, fast inte i samma. De bor nu hos Alice Jones. Han har bott hos henne det senaste året. Han har flyttat dit sina saker och sedan höstlovet 2022 går han i Skiljeboskolan istället för i Skultuna. Han är där han vill vara; hos Alice Jones har han sitt enda hem. Jan och Anette Engvall är snälla men han känner att han inte hör hemma där. Han har längtat väldigt mycket efter Alice Jones under hela tiden han varit placerad och det har varit jobbigt när socialtjänsten vid flera tillfällen pausat umgänget mellan dem - först i ett år och sedan i två år utan att han fick träffa henne. Han minns inte anledningen till att det blev så - han var för liten för att minnas det. Han tycker att Alice Jones har rätten att vara hans vårdnadshavare eftersom hon är hans förälder. Det skulle vara tryggare för honom. Han vill att Alice Jones ska få vårdnaden då han ser att det är det bästa. Han vet var han kommer ifrån och vart han vill gå och känner sig trygg hos henne.

I utredningen enligt 6 kapitlet 19 § tredje stycket föräldrabalken som lämnats in av Familjerättsgruppen i Västerås kommun i ärendet om entledigande av särskild förordnad vårdnadshavare skriver utredarna bl.a. följande under rubriken Sammanfattning och bedömning.

Det som talar för att modern blir vårdnadshavare för Blessing är att han sedan flera månader tillbaka bor hos henne och har bytt till närskolan på

hennes område. Det är svårt för de nuvarande vårdnadshavarna att fortsätta utöva vårdnaden om Blessing när han inte bor hos dem. Det blir också svårt för modern Alice att ha Blessing boende hos sig utan befogenhet att fatta nödvändiga beslut som rör honom. Svårigheten förstärks av att Blessing, som nu är 14 år gammal och fyller 15 i oktober, vägrar finna sig i att de nuvarande vårdnadshavarna är de som bestämmer om honom. Blessing är stark i uppfattningen att det är modern Alice som ska vara hans vårdnadshavare.

Det som gör oss tveksamma till Alice som vårdnadshavare är att hon har sina tre yngre barn placerade enligt LVU sedan 2022-12-20, och det är andra gången som de yngre barnen placeras. Anledningen till placeringen är samma som när Blessing och Charles blev omhändertagna enligt LVU 2014, berättelser från barnen om att Alice och hennes man Jones misshandlat dem systematiskt. Den risk vi kan se om Alice blir vårdnadshavare för Blessing är att han, om hon inte klarar av att ta hand om honom på ett bra sätt, omhändertas enligt LVU och åter blir placerad utanför hemmet. Det är en farhåga vi delar med barnens handläggare på socialkontor barn- och ungdom. En fördel med att socialtjänsten är involverad gällande de yngre barnen är att det finns insyn och därmed en större möjlighet att upptäcka eventuella missförhållanden hemma hos Alice. Det kan också vara så att Alice har större möjlighet att fungera som vårdnadshavare för Blessing nu när han blivit äldre.

Då familjehemsföräldrarna Anette och Jan Engvall begärt att entledigas som vårdnadshavare ser vi ingen annan möjlighet än att modern Alice Jones blir vårdnadshavare för Blessing. Hon är hans biologiska mamma och det är hos henne han bor. Blessing skulle heller inte acceptera någon annan som vårdnadshavare och utifrån hans ålder och starka vilja så ser vi ingen annan möjlighet än att föreslå att Alice Jones får förtroendet att bli vårdnadshavare för Blessing.

### **Tingsrättens bedömning**

Den i målet föreliggande utredningen reser ett antal frågor kring Alice Jones föräldraförmåga. Detta särskilt då de tre yngre barnen återigen tvångsomhändertagits på grund av missförhållanden avseende omvårdnad m.m. Avseende Blessing reser även hans situation sedan han blev stadigvarande boende hos Alice Jones frågor om hon har de föräldraförmågor som behövs för att vara vårdnadshavare och boendeförälder för honom.

Som framhållits ovan ska tingsrätten vid varje bedömning av mål av förevarande slag göra en självständig bedömning utifrån barnets bästa. Tingsrätten anser vid en sammanvägning av omständigheterna i målet att det framstår som uppenbart att Alice Jones för närvarande saknar nödvändiga föräldraförmågor för att hon ska kunna ta Blessing som vårdnadshavare. Detta särskilt som Blessing tycks ha stora behov av omvårdnad, trygghet och en god fostran för att inte han ska få en än mer negativ utveckling än vad utredningen visar på.

Det förhållande att Blessing inte vill ha kvar Jan Engvall och Anette Engvall som särskilt förordnade vårdnadshavare ska självklart tas på allvar. Även om Blessing idag är 14 år gammal anser tingsrätten inte att utredningen visar att han har en sådan mognad eller insikt att hans vilja kan vara avgörande för bedömningarna i målet. Det gäller särskilt frågan om Alice Jones föräldraförmåga.

Inte heller det förhållandet att Jan och Anette Engvall medgivit Alice Jones talan i detta mål eller att de själva begärt sitt entledigande som särskilt förordnade vårdnadshavare innebär att Alice Jones talan ska bifallas. Oavsett detta ska en bedömning utifrån barnets bästa vara avgörande. Tingsrätten uppfattar dessutom att Familjerätten drar samma slutsatser i den utredning som lämnats in i ärendet om entledigande av Jan och Anette Engvall som särskilt förordnade vårdnadshavare för Blessing. Det kan noteras att det alltjämt anses föreligga skäl för att de ska kvarstå i den rollen för Charles.

Sammantaget anser tingsrätten att utredningen visar på så stora brister avseende Alice Jones föräldraförmåga att det för närvarande saknas förutsättningar att flytta över vårdnaden om Blessing till henne. Detta oavsett om Jan Engvall och Anette Engvall, i enlighet med sitt yrkande, skulle komma att entledigas som särskilt förordnade vårdnadshavare för honom eller inte. Frågan om vem som ska vara vårdnadshavare för



honom om de skulle entledigas får prövas inom ramen för annat förfarande än detta mål.

Sammanfattningsvis ska Alice Jones talan om att flytta över vårdnaden avseende Blessing till henne lämnas utan bifall.

Vad Madeleine Johansson yrkat i ersättning får anses skäligt och ska utgå.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (TR-02)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ges in till tingsrätten senast den 4 juli 2023.

Prövningstillstånd krävs.

Anders Nauc ler



## Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

### Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

### Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

### Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

## Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

### Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).



## Hur man överklagar hovrättens avgörande

---

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

### Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

### Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

### Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

### Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

### Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se [www.hogstodomstolen.se](http://www.hogstodomstolen.se)